

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2945

Vragen van het lid **Van Raan** (PvdD) aan de Minister van Infrastructuur en Waterstaat over *de grootschalige vervuiling van oceaan en atmosfeer veroorzaakt door de (internationale) scheepvaart* (ingezonden 11 mei 2022).

Mededeling van Minister **Harbers** (Infrastructuur en Waterstaat) (ontvangen 1 juni 2022).

Vraag 1

Bent u bekend met de verschillende manieren, naast de uitstoot van broeikasgassen, waarop de (internationale) scheepvaart de oceaan en de atmosfeer vervuult?

Vraag 2

Bent u bekend met het vervuilende gebruik van (open loop)¹ scrubbers ook wel gaswassers genaamd?

Vraag 3

Kunt u bevestigen dat de inzet van scrubbers tot doel heeft om de zwavel die in de brandstof zit (en niet meer uitgestoten mag worden naar de atmosfeer) in zee te lozen? Zo nee, wat is dan het doel?

Vraag 4

Vind u het verplaatsen van vervuiling van de lucht naar de zee een goede aanpak voor een milieuprobleem?

Vraag 5

Kunt u bevestigen dat, vanwege de aanscherping van de zwavelemissie-norm², de eigenaren van grote schepen eigenlijk twee keuzes hebben, namelijk overstappen op (70–100% duurdere)³ brandstoffen met lage zwavelgehalten⁴ of het installeren van een dure⁵ scrubber waarmee de zwavel gedumpt kan worden in de zee?

¹ Inclusief hybride scrubbers

² 0,5% zwavel wereldwijd en 0,1% in emissiecontrolegebieden

³ RIVM, 2021, Environmental risks of scrubber discharges for seawater and sediment (<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2021-0048.pdf>)

⁴ Ultra-low Sulphur Fuel Oil (ULSFO) of Very-low Sulphur Fuel Oil (VLSFO)

⁵ Afhankelijk van het schip – gemiddeld ruwweg 3 miljoen dollar per stuk.

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat er massaal gekozen wordt voor scrubbers (van 243 scrubbers in 2015 naar 4300 in 2020)?⁶

Vraag 7

Kunt u bevestigen dat er de afgelopen jaren 12 miljard euro is geïnvesteerd in het installeren van scrubbers, een technologie die weinig anders doet dan het lozen in zee van zwavel, PAK's, nitraten, nitrieten, fijnstof en zware metalen zoals nikkel, lood, koper en kwik?^{7 8}

Vraag 8

Kunt u bevestigen dat zware metalen niet biologisch afbreekbaar zijn en zich daarom ophopen in het milieu? Deelt u de mening dat de vervuiling dus naar nul moet? Zo nee, waarom niet?

Vraag 9

Kunt u bevestigen dat de lozingen volgens wetenschappelijke studie «severe toxic effects» hebben en worden geïdentificeerd als een heksenketel van ongewenste giftige stoffen?⁹

Vraag 10

Kunt u aangeven hoe het kan dat het RIVM dan tot de conclusie komt dat niet verwacht wordt dat er onacceptabele effecten op het ecosysteem zullen zijn?¹⁰

Vraag 11

Waarom heeft het RIVM de reeds aanwezige vervuiling niet meegenomen in haar onderzoek?¹¹

Vraag 12

Welke mate van verdunning heeft het RIVM gebruikt voor het bestuderen van de toxische effecten op waterorganismen?

Vraag 13

Kunt u ook bevestigen dat wereldwijd cruiseschepen al voor 34%¹² en binnenkort zelfs 50%¹³ zijn uitgerust met scrubbers? Deelt u de mening dat dit extra schadelijk is omdat cruiseschepen vaak komen op locaties met bijzondere en kwetsbare (onderwater)natuurwaarden?

Vraag 14

Wat was, aangaande het gebruik van scrubbers, de inzet begin april van Nederland bij de Subcommittee on Pollution Prevention and Response? Wat zal de inzet zijn bij de volgende bijeenkomst?

⁶ ICCT, april 2021, Global scrubber washwater discharges under IMO's 2020 fuel sulfur limit (<https://theicct.org/wp-content/uploads/2021/06/scrubber-discharges-Apr2021.pdf>)

⁷ ICCT, april 2021, Global scrubber washwater discharges under IMO's 2020 fuel sulfur limit (<https://theicct.org/wp-content/uploads/2021/06/scrubber-discharges-Apr2021.pdf>)

⁸ Independent, 25 oktober 2019, Thousands of ships fitted with «cheat devices» to divert poisonous pollution into sea (<https://www.independent.co.uk/climate-change/news/shipping-pollution-sea-open-loop-scrubber-carbon-dioxide-environment-a9123181.html>)

⁹ Researchgate, april 2021, Severe Toxic Effects on Pelagic Copepods from Maritime Exhaust Gas Scrubber Effluents (https://www.researchgate.net/publication/351035406_Severe_Toxic_Effects_on_Pelagic_Copepods_from_Maritime_Exhaust_Gas_Scrubber_Effluents)

¹⁰ RIVM, 2021, Environmental risks of scrubber discharges for seawater and sediment (<https://www.rivm.nl/bibliotheek/rapporten/2021-0048.pdf>)

¹¹ Follow the Money, 11 mei 2022, In Nederland mogen schepen giftig afval gewoon in de haven dumpen (<https://www.ftm.nl/artikelen/afval-uit-de-lucht-gaat-de-zee-in?share=AXsu4tiuPfQx0pRld59G0y20eRYbhTPDPpZwZKx9YwklBalaNKQSiFVG%2FXp6Cw%3D%3D>)

¹² ICCT, april 2021, Global scrubber washwater discharges under IMO's 2020 fuel sulfur limit (<https://theicct.org/wp-content/uploads/2021/06/scrubber-discharges-Apr2021.pdf>)

¹³ Independent, 25 oktober 2019, Thousands of ships fitted with «cheat devices» to divert poisonous pollution into sea (<https://www.independent.co.uk/climate-change/news/shipping-pollution-sea-open-loop-scrubber-carbon-dioxide-environment-a9123181.html>)

Vraag 15

Kunt u bevestigen dat er binnen de International Maritime Organization (IMO) geen bindende afspraken zijn gemaakt over scrubbers? Kunt u bevestigen dat de normen uit de 2021 Guidelines For Exhaust Gas Cleaning Systems slechts aanbevelingen zijn? Klopt het dat er geen normen zijn opgenomen voor zware metalen?¹⁴

Vraag 16

Waarom heeft Nederland nog niet, zoals vele andere landen¹⁵, wettelijke beperkingen opgelegd aan het gebruik van (open loop) scrubbers?

Vraag 17

Kunt u bevestigen dat zelfs in en nabij Particularly Sensitive Sea Area's (beschermde natuurgebieden) volop gebruik gemaakt wordt van scrubbers? Acht u dat wenselijk?

Vraag 18

Kunt u bevestigen dat Nederland, conform de Rijkswet instelling exclusieve economische zone, de rechtsmacht heeft ten aanzien van de bescherming en het behoud van het mariene milieu?

Vraag 19

Kunt u bevestigen dat Nederland het internationale recht op vrije doorvaart mag beperken in het geval er sprake is van «wilful» of «opzettelijke» vervuiling?¹⁶ Deelt u de mening dat er hier sprake is van opzettelijke vervuiling? Zo nee, waarom niet?

Vraag 20

Bent u bereid een verbod in te stellen op het gebruik van (open loop) scrubbers in de Nederlandse exclusieve economische zone? Zo nee, waarom niet?

Vraag 21

Bent u bereid binnen de Europese Unie en de IMO een verbod op het gebruik van (open loop) scrubbers te bepleiten? Zo nee, waarom niet?

Vraag 22

Bent u bekend met illegale bilgewaterlozingen, waarbij wereldwijd en illegaal elk jaar grofweg 200,000 kubieke meter oliehoudend water geloosd wordt?¹⁷

Vraag 23

Klopt het dat het een veelvoorkomende praktijk is om water uit de bilgetank niet langs de olie-waterscheider te pompen maar direct over te pompen naar de afvalwatertank (waarna het ongezuiverd de zee in gaat)?

Vraag 24

Is u het onderzoek van de Swedish Environmental Research Institute bekend dat aantoonde dat zelfs wanneer het bilgewater wél behandeld wordt het alsnog schadelijk is? Wat is uw reactie daarop?

Vraag 25

Hoe is het toezicht op de verwerking van bilgewater georganiseerd? Heeft de Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) hier toezicht op gehouden? Herkent u deze praktijk?

¹⁴ RESOLUTION MEPC.340(77), 2021 GUIDELINES FOR EXHAUST GAS CLEANING (SYSTEMS <https://www.wcdn.imo.org/localresources/en/OurWork/Environment/Documents/Air%20pollution/MEPC.340%2877%29.pdf>)

¹⁵ O.a. België, Duitsland, Frankrijk en Portugal

¹⁶ United Nations Convention on the Law of the Sea, Artikel 19 lid 2 sub h

¹⁷ DW, 22 maart 2022, Exclusive: Cargo ships dumping oil into the sea go unpunished (<https://www.dw.com/en/exclusive-cargo-ships-dumping-oil-into-the-sea-go-unpunished/a-61201989#:~:text=Cargo%20ships%20continue%20to%20pollute,devastating%20effects%20on%20the%20ocean>)

Vraag 26

Is u bekend dat Finland een (gedeeltelijk) verbod kent op het lozen van bilgewater omdat zij het verbiedt dat schepen überhaupt oliehoudend water lozen?

Vraag 27

Bent u bereid om het lozen van bilgewater voor de commerciële scheepvaart in de Nederlandse wateren te verbieden? Zo nee, waarom niet?

Vraag 28

Bent u bekend met zeezwaaien, de praktijk waarbij op open zee met zeewater restanten van de lading uit de tank worden gespoeld en geloosd in zee?

Vraag 29

Kunt u aangeven welke aanscherpingen er (nationaal en internationaal) zijn geweest sinds het voorjaar 2018? Hoe heeft u uitvoering gegeven aan de aangenomen motie Lacin, Kamerstuk 29 862, nr. 54 om binnen de IMO te pleiten voor het minimaliseren van de lozingen van potentieel zeer zorgwekkende stoffen?

Vraag 30

Kunt u aangeven of er nog (MARPOL Annex II) categorie Y en Z stoffen geloosd worden in Nederlandse wateren (in de Exclusieve Economische Zone)?

Vraag 31

Hoe lang blijft u wachten met het invoeren van een verbod op varend ontgassen, de praktijk waarbij kankerverwekkende gassen worden geloosd uit het scheepsruim? Is het nog altijd de verwachting dat België en Frankrijk medio 2022 het CDNI verdrag geratificeerd hebben?

Vraag 32

Bent u echt van mening dat we ook nog moeten wachten tot ook Zwitserland ratificeert?

Vraag 33

Kent u het advies van de advocaat-generaal bij het Europees Hof van Justitie over de mogelijkheid voor burgers om schadeclaims in te dienen als de overheid onvoldoende bescherming heeft geboden tegen de schadelijke effecten van luchtvervuiling?¹⁸ Zou dat ook van toepassing kunnen zijn op de gezondheidsschade die veroorzaakt is door het toestaan van varend ontgassen?

Vraag 34

Bent u bereid op de kortst mogelijke termijn een nationaal verbod op varend ontgassen in te stellen? Zo nee, hoe lang wilt u deze schadelijke praktijk laten voortbestaan? Wanneer is uw geduld op?

Vraag 35

Bent u bekend met de praktijk waarbij giftige afvalstoffen worden weggevoerd in stookolie zoals de ILT aankaartte in 2018?¹⁹

Vraag 36

Kunt u aangeven of de ILT hier de afgelopen jaren op heeft gehandhaafd? Wat waren de conclusies?

¹⁸ Eur-Lex, Opinion of Advocate General Kokott delivered on 5 May 2022. (<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A62021CC0061>)

¹⁹ ILT, 9 juli 2018, Onderzoeken van de ILT: Stookolie voor zeeschepen en Autobrandstoffen voor West-Afrika. (<https://www.ilent.nl/documenten/rapporten/2018/07/04/onderzoeken-van-de-ilt-stookolie-voor-zeeschepen-en-autobrandstoffen-voor-west-afrika>)

Vraag 37

Wat is de afgelopen jaren binnen de IMO uw inzet geweest om al deze vormen van vervuiling zo veel mogelijk terug te dringen? Heeft u ook beslissingen genomen die hebben bijgedragen aan een toename van de vervuiling of nieuwe vormen daarvan?

Vraag 38

Wat is de afgelopen jaren binnen de EU uw inzet geweest om deze vormen van vervuiling zo veel mogelijk terug te dringen? Heeft u ook beslissingen genomen die hebben bijgedragen aan een toename van de vervuiling of nieuwe vormen daarvan?

Mededeling

De vragen van Kamerlid Van Raan (PvdD) over de grootschalige vervuiling van oceaan en atmosfeer veroorzaakt door de (internationale) scheepvaart (vraagnummer 2022Z09119) kunnen tot mijn spijt niet binnen de gebruikelijke termijn worden beantwoord. De reden is dat de zorgvuldige afstemming van het grote aantal vragen meer tijd vergt. De omvang en verscheidenheid van de set vragen leidt er toe dat er intern én extern moet worden samengewerkt om de vragen te beantwoorden. De beantwoording zal op zo kort mogelijke termijn aan de Kamer worden toegezonden.